

КП № 206.1 КРАНИОТОМИИ, НЕИНДИЦИРАНИ ОТ ТРАВМА, ЧРЕЗ СЪВРЕМЕННИ ТЕХНОЛОГИИ (НЕВРОЕНДОСКОПИЯ И ИНТРАОПЕРАТИВЕН УЛТРАЗВУК)

1. Минимален болничен престой – 3 дни

3. КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ

Други процедури в областта на череп, мозъчни обвивки или мозък	
90007-01	Други процедури на череп Краниектомия БДУ Инцизия и дренаж на черепни синуси Премахване на черепна пластина <i>Не включва:</i> отстраняване на чуждо тяло от череп (90569-00 [1556])
Други процедури за апликация, поставяне или премахване върху череп, мозъчни обвивки или мозък	
40709-01	Премахване на интракраниален електрод чрез трепанационно отворстие <i>Включва:</i> премахване на екстензионен проводник, свързващ електроди към невростимулатор <i>Не включва:</i> такава с подмяна (40709-03 [6])
40712-01	Премахване на интракраниален електрод чрез краниотомия <i>Включва:</i> премахване на екстензионен проводник, свързващ електроди към невростимулатор <i>Не включва:</i> такава с подмяна (40712-03 [6])
Реооперация на краниотомия или краниектомиран участък	
39721-00 ▽ 0039, 0612	Реооперация на краниотомия или краниектомиран участък Декомпресия при оток Дренаж на: } • хеморагия } • инфекция } Премахване на: } следоперативен • абцес } • хематом } <i>Включва:</i> премахване черепно ламбо такава чрез остеопластично ламбо
Инцизионен оглед на менинги или мозък	
39012-00	Трепанационно отворстие Трепанационно отворстие за: • брахитерапия • с цел проверка Интракраниален оглед <i>Не включва:</i> тези като оперативен достъп – пропусни кода
Премахване на интракраниален хематом или абсцес	
<i>Не включва:</i> дренаж чрез трепанационно отворстие (39600, 39900 [8]) реооперация на краниотомия или краниектомиран участък (39721-00 [10])	

39603-00	Премахване на интракраниален хематом чрез остеопластична краниотомия
	Премахване на интракраниален хематом чрез остеопластично ламбо
39903-00	Премахване на интракраниален абцес
Премахване на интракраниален хематом или абцес	
	<i>Не включва:</i> дренаж чрез трепанационно отворстие (39600, 39900 [8]) реоперация на краниотомия или краниектомиран участък (39721-00 [10])
39603-01	Премахване на интракраниален хематом с краниектомия
39903-00	Премахване на интракраниален абцес
Инцизия на менинги на очния нерв	
42548-00	Инцизия на менингите на очния нерв
	Инцизия на обвивката на зрителния нерв
	<i>Не включва:</i> такава при хирургия на черепната основа (39646-00 [17])
Други процедури в областта на череп, мозъчни обвивки или мозък	
90007-02	Други процедури на мозък или мозъчни обвивки
	Хориоидна плексектомия
	Кюретаж на мозък или мозъчни обвивки
	Дебридман на мозък или мозъчни обвивки
	Декортикация на мозъчни менинги
	Ексцизия на:
	• мозък или мозъчни обвивки } БДУ
	• лезия на мозък } БДУ
	Инцизия на мозък БДУ
	Лоботомия на мозък
	Лизиране на корови сраствания
	Възстановяване на мозък БДУ
	Трактотомия на мозък
Друга вътречерепна ексцизия	
	<i>Не включва:</i> ексцизия чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
40703-00	Кортицектомия на мозъка
	Кортикална резекция на мозъка
	<i>Не включва:</i> топектомия (40703-01 [16])
40703-02	Частична лобектомия на мозъка
	Амигдалохипокампектомия
	Хипокампектомия
	<i>Не включва:</i> такава при тумор (39709-00 [15])
Функционална интракраниална стереотактична процедура	
▽ 0633	
40801-00	Функционална стереотактична интракраниална процедура
	Стереотактична:
	• цингулотомия
	• палидотомия
	• таламотомия
	<i>Включва:</i> ангиография
	поставяне шлем на главата

определяне на координати с помощта на компютър
компютърна томография [КТ]
разрушаване на лезия
магнитно резонансна томография [ЯМР]
физиологична локализация
представяне на лезията
планиране
вентрикулография

Биопсия на мозък или менинги

- 39706-00 Биопсия на мозък чрез остеопластична краниотомия
Отворена мозъчна биопсия
Включва: остеопластично ламбо
- 39706-02 Биопсия на мозъчни менинги чрез остеопластична краниотомия
Отворена биопсия на церебрални менинги
Включва: остеопластично ламбо

Премахване на вътречерепна лезия

- Не включва:* такава чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653, 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
- 39712-00 Премахване лезия на мозъчни обвивки

Друга вътречерепна ексцизия

- Не включва:* ексцизия чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
- 40706-00 Хемисферектомия

Друга вътречерепна ексцизия

- Не включва:* ексцизия чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
- 40703-02 Частична лобектомия на мозъка
Амигдалохипокампектомия
Хипокампектомия
Не включва: такава при тумор (39709-00 [15])

Премахване на вътречерепна лезия

- Не включва:* такава чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653, 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
- 39709-00 Премахване лезия на главния мозък
Частична лобектомия на мозъка при тумор
- 39709-01 Премахване лезия в мозъчния ствол
- 39709-02 Премахване на лезия в малкия мозък
- 41575-00 Премахване на лезия в церебело-понтинния ъгъл
Премахване на акустичен невром
Включва: такава чрез краниотомия
- 39712-04 Премахване на друга вътречерепна лезия
Отстраняване на интракраниален тумор БДУ

Не включва: краниофарингеом (39712-02 [125])
интракраниален невробластом (43987-02 [80])
такъв обхващащ инфратемпоралната ямка (41581-00 [17])
такъв в пинеално тяло (39712-01 [122])

Ексцизия на черепна лезия

Включва: такава при инфекция
39700-00 Ексцизия на черепна лезия
Кодирай също когато е направена:
• краниопластика (40600 [23])

Премахване на вътречерепна лезия

Не включва: такава чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653, 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])
39712-00 Премахване лезия на мозъчни обвивки

Други процедури при краниостеноза

Включва: краниектомия:
• ламбдоидна
• линейна
• парасагитална
• сагитална
• лента
преоформяне на челна кост чрез остеотомия и оттегляне назад
окципитална остеотомия и преместване напред
отваряне на краниална сатура
темпоропариетална остеотомия и увеличение
Забележка: Извършени също при краниосиностоза
Не включва: преместване напред на челна кост (45782, 45785 [1710])
тотална реконструкция на черепен свод (45785-03 [1717])
40115-00 Други процедури при краниостеноза, 1 шев
40118-00 Други процедури за краниостеноза, ≥ 2 шева

Краниопластика

Реконструктивна краниопластика
Включва: графт от мастна тъкан
Кодирай също когато е направена:
• ексцизия на черепна лезия (39700-00 [13])
• поставяне на мастна тъкан за графт чрез самостоятелна инцизия (45018-04 [1666])
Не включва: такава при черепна фрактура (39606, 39609-01, 39609-02, 39612 [25])
такава при интракраниална процедура – пропусни кода за краниопластика
40600-02 Краниопластика с черепно ламбо
Възстановяване на череп с кост
Смяна на черепно } ламбо
Ревизия на черепно }

Краниопластика

Реконструктивна краниопластика
Включва: графт от мастна тъкан
Кодирай също когато е направена:

40600-01	• ексцизия на черепна лезия (39700-00 [13]) • поставяне на мастна тъкан за графт чрез самостоятелна инцизия (45018-04 [1666]) <i>Не включва:</i> такава при черепна фрактура (39606, 39609-01, 39609-02, 39612 [25]) такава при интракраниална процедура – пропусни кода за краниопластика
Краниопластика	
40600-00	Реконструктивна краниопластика <i>Включва:</i> графт от мастна тъкан <i>Кодирай също когато е направена:</i> • ексцизия на черепна лезия (39700-00 [13]) • поставяне на мастна тъкан за графт чрез самостоятелна инцизия (45018-04 [1666]) <i>Не включва:</i> такава при черепна фрактура (39606, 39609-01, 39609-02, 39612 [25]) такава при интракраниална процедура – пропусни кода за краниопластика
Краниопластика	
40600-03	Реконструктивна краниопластика <i>Включва:</i> графт от мастна тъкан <i>Кодирай също когато е направена:</i> • ексцизия на черепна лезия (39700-00 [13]) • поставяне на мастна тъкан за графт чрез самостоятелна инцизия (45018-04 [1666]) <i>Не включва:</i> такава при черепна фрактура (39606, 39609-01, 39609-02, 39612 [25]) такава при интракраниална процедура – пропусни кода за краниопластика
Възстановяване на мозъчна дура	
39615-00	Дурален графт Дурапластика Възстановяване на мозъчни менинги <i>Не включва:</i> такава с: • интракраниална декомпресия (40106-00, 40106-01 [9]) • активиране на обекс (40339-00 [22]) • наместване на черепна фрактура (39612 [25]) • хирургия на черепната основа при лезия, обхващаща предна черепна ямка (39640-00, 39642-00, 39646-00 [17])
Възстановяване на мозъчна дура	
Дурален графт Дурапластика Възстановяване на мозъчни менинги <i>Не включва:</i> такава с:	

39615-01	• интракраниална декомпресия (40106-00, 40106-01 [9]) • активиране на обекс (40339-00 [22]) • наместване на черепна фрактура (39612 [25]) • хирургия на черепната основа при лезия, обхващаща предна черепна ямка (39640-00, 39642-00, 39646-00 [17]) Възстановяване на твърда мозъчна обвивка чрез краниотомия с краниопластика Отложено възстановяване на твърда мозъчна обвивка след фрактура на черепа чрез краниопластика
Промивка, поставяне или премахване на вътречерепен цереброспинален шънт	
40003-00	<i>Кодирай също когато е направена:</i> • невроендоскопия (40903-00 [1]) <i>Не включва:</i> поставяне на външен вентрикуларен дренаж (39015-00 [3]) ревизия на шънт в цереброспиналната течност (40009-00, 40009-01 [24]) Поставяне на вентрикуло-атриален шънт ▽ 0634
Промивка, поставяне или премахване на вътречерепен цереброспинален шънт	
40003-02	<i>Кодирай също когато е направена:</i> • невроендоскопия (40903-00 [1]) <i>Не включва:</i> поставяне на външен вентрикуларен дренаж (39015-00 [3]) ревизия на шънт в цереброспиналната течност (40009-00, 40009-01 [24]) Поставяне на вентрикуло-перитонеален шънт ▽ 0634
Поставяне на устройства в интракраниална цереброспинална течност	
39015-00	Замяна } на устройства за дренаж на гръбначно-мозъчната течност Ревизия } Поставяне на външен вентрикуларен дренаж ▽ 0634 <i>Не включва:</i> поставяне на вентрикуларен шънт за цереброспинална течност (40003-00, 40003-01, 40003-02 [5]) Поставяне на вентрикуларен резервоар Поставяне на резервоар на: • Ommaya • Rickham Поставяне на устройство за мониторинг на вътречерепно налягане с контрол
Промивка, поставяне или премахване на вътречерепен цереброспинален шънт	
40003-03	<i>Кодирай също когато е направена:</i> • невроендоскопия (40903-00 [1]) <i>Не включва:</i> поставяне на външен вентрикуларен дренаж (39015-00 [3]) ревизия на шънт в цереброспиналната течност (40009-00, 40009-01 [24]) Поставяне на вентрикуларен шънт до друго екстракраниално място ▽ 0634 Поставяне на цистернален шънт Поставяне на шънт: • цистерно-атриален • цистерноперитонеален • цистерноплеврален

Промивка, поставяне или премахване на вътречерепен цереброспинален шънт

Кодирай също когато е направена:

- невроендоскопия (40903-00 [1])

Не включва: поставяне на външен вентрикуларен дренаж (39015-00 [3])

ревизия на шънт в цереброспиналната течност (40009-00, 40009-01 [24])

90002-00 Промивка на цереброспинален шънт

Ревизия на интракраниален цереброспинален шънт

▽ 0634

Включва: отстраняване и повторно поставяне на цереброспинален шънт
смяна на цереброспинален шънт

Не включва: ревизия на дистално място:

- предсърдно (90200-00 [605])
- перитонеално (90330-00 [1001])
- плеврално (90174-00 [557])

40009-00 Ревизия на вентрикулен шънт

40009-01 Ревизия на цистернален шънт

Друга вътречерепна ексцизия

Не включва: ексцизия чрез операция на основата на черепа (39640, 39642, 39646, 39650, 39653 39658, 39660, 39662, 90032-00 [17])

40703-00 Кортицектомия на мозъка

Кортикална резекция на мозъка

Не включва: топектомия (40703-01 [16])

Други процедури в областта на череп, мозъчни обвивки или мозък

90007-02 Други процедури на мозък или мозъчни обвивки

Хорионидна плексектомия

Кюретаж на мозък или мозъчни обвивки

Дебридман на мозък или мозъчни обвивки

Декортикация на мозъчни менинги

Ексцизия на:

- мозък или мозъчни обвивки } БДУ
- лезия на мозък }

Инцизия на мозък БДУ

Лоботомия на мозък

Лизиране на корови сраствания

Възстановяване на мозък БДУ

Трактотомия на мозък

Други процедури за апликация, поставяне или премахване върху череп, мозъчни обвивки или мозък

40709-00 Поставяне на интракраниален електрод чрез трепанационно отворстие

Дълбока мозъчна стимулация

Имплантиране на вътречерепен електрод

Включва: поставяне на екстензионен проводник, свързващ електроди към невростимулатор

Забележка: Извършено при:

- епилепсия

- мултиплена склероза
- контрол на болката
- Паркинсонова болест

Кодирай също когато е направена:

- интракраниална стереотактична локализация (40803-00 [1])
- подкожно имплантиране на невростимулатор (39134-01 [1604])

Други процедури за апликация, поставяне или премахване върху череп, мозъчни обвивки или мозък

40709-00 Поставяне на интракраниален електрод чрез трепанационно отворствие
Дълбока мозъчна стимулация
Имплантиране на вътречерепен електрод

Включва: поставяне на екстензионен проводник, свързващ електроди към невростимулатор

Забележка: Извършено при:

- епилепсия
- мултиплена склероза
- контрол на болката
- Паркинсонова болест

Кодирай също когато е направена:

- интракраниална стереотактична локализация (40803-00 [1])
- подкожно имплантиране на невростимулатор (39134-01 [1604])

40712-00 Поставяне на интракраниален електрод чрез краниотомию
Дълбока мозъчна стимулация

Включва: поставяне на екстензионен проводник, свързващ електроди към невростимулатор

Забележка: Извършено при:

- епилепсия
- мултиплена склероза
- контрол на болката
- Паркинсонова болест

Освобождаване на интракраниален нерв

39500-00 Интракраниално прерязване на вестибуларен нерв
Интракраниално разделяне на вестибуларния нерв

Включва: такава през задната черепна ямка

Не включва: такава през:

- ретролабиринтен достъп (41596-00, 41596-02 [331])
- транслабиринтен достъп (41593-00 [331])

Освобождаване на интракраниален нерв

39106-00 Освобождаване на вътречерепния тригеминален нерв
Тригеминална ганглионектомия

Интракраниална:

- невректомия при тригеминална невралгия
- тригеминална невротомия

Прерязване на интракраниален тригеминален нерв

Освобождаване на интракраниален нерв

39327-03 Освобождаване на друг вътречерепен нерв

Разделяне на периферен нерв	
	<i>Не включва:</i> такава на менинги на очния нерв(обвивка) (42548-00 [69])
39324-01	Отворена невротомия на повърхностен периферен нерв
39327-01	Отворена невротомия на дълбок периферен нерв Отворена невротомия: •екстракраниален нерв • първични задни коренчета на спинален нерв <i>Не включва:</i> разделяне на: • интракраниален нерв (39327-03 [73]) • симпатиков нерв (35000, 35003, 35012, 90014-00 [81])
Освобождаване на интракраниален нерв	
39106-00	Освобождаване на вътречерепния тригеминален нерв Тригеминална ганглионектомия Интракраниална: • невректомия при тригеминална невралгия • тригеминална невротомия Прерязване на интракраниален тригеминален нерв
Друга невректомия	
39327-00	Невректомия на дълбок периферен нерв <i>Не включва:</i> интракраниална невректомия при тригеминална невралгия (39106-00 [73])
39327-04	Невректомия на вътречерепен нерв Отстраняване на тумор от краниален нерв <i>Не включва:</i> интракраниален невробластом (43987-02 [80]) отстраняване на тумор от церебело-понтинния ъгъл (41575-00 [15])
Биопсия на нерв	
90013-00	Биопсия на нерв
Биопсия на мозък или менинги	
39706-00	Биопсия на мозък чрез остеопластична краниотомия Отворена мозъчна биопсия <i>Включва:</i> остеопластично ламбо
Прилагане на невролитик в краниален нерв	
	Блокада на краниален нерв с невролитик <i>Забележка:</i> извършвана за управление на болката
39100-00	Приложение на невролитик в първичен клон на тригеминалния нерв Инжекция на: • алкохол • фенол
18290-00	Прилагане на невролитик в друг краниален нерв
Прилагане на невролитик в друг периферен нерв	
	Блокада на друг периферен нерв с невролитик <i>Включва:</i> прилагане в спинални нерви:

	• клон • плексус • корен <i>Не включва:</i> това в: • краниален нерв (виж блок [61]) • заден първичен клон на спинален нерв (39013-02 [62]) • симпатиков нерв (виж блок [66])
18292-00	Прилагане на невролитик в друг периферен нерв Прилагане на невролитик в: • дорзален коренов ганглий • интервертебрален отвор
Друга невролиза на периферен нерв и нервен ствол	
39312-00	Отворена невролиза на интерфасцикуларен периферен нервен ствол
39330-00	Отворена невролиза на периферен нерв, неклассифицирана другаде Декомпресия на периферен нерв БДУ <i>Не включва:</i> такава с транспозиция на нерв (39321-00 [83])
Възстановяване на нерв или нервен ствол	
	<i>Не включва:</i> вторично възстановяване (39303, 39309 [84])
39300-00	Първично възстановяване на нерв Анастомоза на нерв Шев на нерв <i>Не включва:</i> анастомоза на: • лицево-аксесорен нерв (39503-01 [83]) • лицевохипоглосален нерв (39503-00 [83])
39306-00	Първично възстановяване на нервен ствол Анастомоза на нервен ствол Шев на нервен ствол
Декомпресия на вътречерепен нерв	
39112-00	Интракраниална декомпресия на друг черепен нерв Интракраниална декомпресия на тригеминален нерв
Декомпресия на вътречерепен нерв	
41569-00	Интракраниална декомпресия на лицев нерв <i>Не включва:</i> такава с частична резекция на слепоочната кост (41584-01 [324])
Възстановяване на нерв или нервен ствол	
	<i>Не включва:</i> вторично възстановяване (39303, 39309 [84])
39318-00	Графт на нерв <i>Включва:</i> доставяне на графт за нерв
39315-00	Нервен графт на нервен ствол Стволов графт към периферен нервен ствол <i>Включва:</i> доставяне на нервен графт
Възстановяване на нерв или нервен ствол	
	<i>Не включва:</i> вторично възстановяване (39303, 39309 [84])
39321-00	Транспозиция на нерв

<i>Включва:</i> невролиза	
Други процедури на нервите	
90016-01	Други процедури на нерви Невректазия
Поставяне, подмяна или отстраняване на електроди в периферните нерви	
39136-02	Премахване на електроди в периферни нерви <i>Не включва:</i> такава при смяна (39137-01 [67])
Други процедури на нервите	
90016-01	Други процедури на нерви Невректазия
Хирургична симпатектомия	
	Разделяне } Невректомия } на симпатиков нерв <i>Не включва:</i> реоперация при предишна хирургическа симпатектомия (35006-00, 35009-00, 90015-00 [85])
90014-00	Друга хирургична симпатектомия Периатериална хирургична симпатектомия Хирургична ганглионектомия: • сфенопалатинен възел • симпатиков БДУ
Други процедури на епифизна жлеза	
90043-00	Други процедури на епифизна жлеза Изследване на пинеална област
Ексцизионни процедури на епифизна жлеза	
30075-08	Биопсия на епифизна жлеза
39712-01	Премахване на лезия от епифизното тяло Отстраняване на пинеалом
Други ексцизионни процедури на хипофиза	
39715-00	Частична ексцизия на хипофиза, транскраниален достъп Отстраняване лезия на хипофизата чрез транскраниален достъп <i>Не включва:</i> краниофарингеом (39712-02 [125])
Други ексцизионни процедури на хипофиза	
39715-01	Частична ексцизия на хипофиза, трансфеноидален подход (достъп) Отстраняване лезия на хипофизата чрез трансфеноидален достъп <i>Включва:</i> трансетмоидален } трансназален } <i>Не включва:</i> такава за отстраняване на краниофарингеом (39712-02 [125])
Други процедури на хипофиза	
90044-00	Други процедури на хипофизна жлеза Изследване на хипофизна ямка

Други ексцизионни процедури на хипофиза	
39715-02	Тотална ексцизия на хипофиза, транскраниален достъп <i>Не включва:</i> такава за отстраняване на краниофарингеом (39712-02 [125])
Други ексцизионни процедури на хипофиза	
39715-03	Тотална ексцизия на хипофиза, трансфеноидален достъп <i>Не включва:</i> такава за отстраняване на краниофарингеом (39712-02 [125])
Други процедури на хипофиза	
90044-00	Други процедури на хипофизна жлеза Изследване на хипофизна ямка
Ексцизионни процедури на слъзна система	
42593-00	Ексцизия на слъзна жлеза Ексцизия лезия на слъзна жлеза Дакриоаденектомия <i>Включва:</i> инцизия на клепачен лоб
Орбитотомия с отстраняване и подмяна на кост	
Декомпресионна орбитотомия с отстраняване и замяна на кост	
42530-00	Експлоративна орбитотомия, изискваща отстраняване и подмяна на кост
Екзентерация на орбита	
Евисцерация на орбита	
42536-04	Екзентерация на орбита с отстраняване на прилежащите структури
Вторични процедури след отстраняване на очната ябълка	
<i>Включва:</i> процедури на анофталмична орбита или сак	
<i>Не включва:</i> такава с:	
• енуклеация на очна ябълка (42506-01, 42509-00, 42510-00 [161]) • евисцерация на очна ябълка (42515-00 [161])	
42518-00	Поставяне на хрущялен орбитален имплантант към анофталмична орбита
Орбитотомия	
42534-00	Орбитотомия с инсерция на орбитален имплантант
Орбитотомия	
42533-00	Експлоративна орбитотомия Орбитотомия БДУ <i>Включва:</i> дренаж <i>Не включва:</i> такава с: • биопсия (42533-01 [224]) • ексцизия на лезия (42542-00 [224]) • отстраняване на чуждо тяло (42542-01 [224])
Ексцизионни процедури на очната ябълка	

42512-00	Евисцерация на очна ябълка без имплант Евисцерация на очна ябълка БДУ
Ексцизионни процедури на очната ябълка	
42506-00	Енуклеация на очна ябълка без имплант Енуклеация на очна ябълка БДУ
Екзентерация на орбита	
	Евисцерация на орбита
42536-04	Екзентерация на орбита с отстраняване на прилежащите структури
Екзентерация на орбита	
	Евисцерация на орбита
42536-05	Екзентерация на орбита с терапевтично отстраняване на орбитална кост
Екзентерация на орбита	
	Евисцерация на орбита
42536-00	Екзентерация на орбита
Орбитотомия с биопсия или ексцизия	
	<i>Не включва:</i> отстраняване и замяна на кост (виж блок [227])
42542-00	Експлоративна орбитотомия, преден аспект, с ексцизия на лезия
Други процедури върху очна ябълка	
90061-00	Други процедури на очна ябълка
Други процедури на орбита	
90083-00	Други процедури на орбита
Ендартеректомия	
	<i>Включва:</i> затваряне с шев
	<i>Не включва:</i> коронарна ендартериектомия (38505-00 [669]) такава с артериален байпас, за подготовка на място за анастомоза (33554-00 [701])
90229-00	Друга ендартериектомия
Възстановяване на артерия чрез анастомоза	
	Възстановяване целостта на артерия с директна анастомоза
32766-00	Възстановяване на друга артерия чрез директна анастомоза
Възстановяване на артерия чрез анастомоза	
	Възстановяване целостта на артерия с директна анастомоза

33827-00	Възстановяване на каротидна артерия чрез директна анастомоза
Възстановяване на артерия чрез интерпозиционен графт	
	Възстановяване целостта на артерия с междинен графт
90213-03	Възстановяване на друга артерия чрез интерпозиционен графт
Артериален байпас графт с използване на вена	
	<i>Кодирай също когато е направена:</i> • ендартериектомия при подготовка на място за анастомоза (33554-00 [701]) • патч графт (33548 [707]) • доставяне на вена от ръка или крак (32760-00 [730]), освен когато вената е доставена от същата ръка или крак, върху който е изпълнен байпас или графт– пропусни кода <i>Не включва:</i> коронарен байпас (виж блокове [672] до [679])
32763-00	Друг артериален байпас с използване на вена
Екстракраниален към интракраниален байпас	
39818-00	Екстракраниален към интракраниален байпас с графт от артерия темпоралис суперфациалис
Директно затваряне на артерия	
	Шев на артериална рана: • директна • латерална
90209-03	Директно затваряне на друга артерия
Директно затваряне на вена	
	Шев на венозно нараняване: • директно • латерално
90232-00	Директно затваряне на друга вена
Други процедури на артерии и вени	
90223-01	Други съдови процедури
ранслуменна балонна ангиопластика	
	<i>Не включва:</i> периферна лазерна ангиопластика (виж блок [758]) такава на коронарни артерии (виж блокове [670] и [671]): • с атеректомия (виж блок [669])
35303-06	Перкутанна транслуменна балонна ангиопластика
Корекция	} стеноза на артериовенозна фистула
Ревизия	} чрез перкутанна транслуменна балонна ангиопластика
Деструкция на интракраниална аневризма или друга съдова лезия	
39800-00	Клипинг на черепна аневризма
Деструкция на интракраниална аневризма или друга съдова лезия	

35412-00	Ендоваскуларна оклузия на мозъчна аневризма или артериовенозна малформация Транскатетърна емболизация на мозъчна аневризма или артериовенозна малформация Включва: поставяне на: • спирали • интракраниални: • балони • стентове Катетеризация
39812-00	Лигиране на цервикален съд при интракраниална аневризма
39806-00	Клипинг на вътречерепна проксимална артерия Забележка: Извършено при аневризма или артериовенозна малформация
Деструкция на интракраниална аневризма или друга съдова лезия	
39815-00	Облитерация на каротидо-кавернозна фистула Включва: комбинация от цервикална и вътречерепна процедура
Ексцизия на артериовенозна фистула на шия	
	Кодирай също когато е направена: • прекъсване на хранещи съдове (34124-02 [745])
34115-00	Ексцизия или лигиране на обикновена артериовенозна фистула на шия
34115-01	Ексцизия или лигиране на сложна артериовенозна фистула на шия
Възстановяване артериовенозна фистула на шията	
	Кодирай също когато е направено: • прекъсване на хранещи съдове (34124-02 [745])
34124-00	Възстановяване на обикновена артериовенозна фистула на шия с възстановяване на целостта
34124-01	Възстановяване на сложна артериовенозна фистула на шия с възстановяване на целостта
Патч графт на артерия	
	Кодирай също когато е направен: • артериален байпас с използване на: • смесен, последвателен, кросовър графт (32718, 32754, 32757 [713]) • синтетичен материал (виж блок [712]) • вена (виж блок [711]) Не включва: такъв с коронарна ендатериектомия (38505-00 [669])
33548-00	Патч графт на артерия с използване на автоложен материал Патч графт за артериален байпас графт с използване на автоложен материал Патч графт от: • артерия • вена
Патч графт на артерия	
	Кодирай също когато е направен: • артериален байпас с използване на: • смесен, последвателен, кросовър графт (32718, 32754, 32757 [713]) • синтетичен материал (виж блок [712]) • вена (виж блок [711])

<i>Не включва:</i> такъв с коронарна ендатериектомия (38505-00 [669])	
33548-01	Патч графт на артерия с използване на синтетичен материал Патч графт за артериален байпас графт с използване на синтетичен материал
Патч графт на артерия	
<i>Кодирай също когато е направен:</i> • артериален байпас с използване на: • смесен, последвателен, кросовър графт (32718, 32754, 32757 [713]) • синтетичен материал (виж блок [712]) • вена (виж блок [711]) <i>Не включва:</i> такъв с коронарна ендатериектомия (38505-00 [669])	
33548-00	Патч графт на артерия с използване на автоложен материал Патч графт за артериален байпас графт с използване на автоложен материал Патч графт от: • артерия • вена
Деструкция на интракраниална аневризма или друга съдова лезия	
35412-00	Ендоваскуларна оклузия на мозъчна аневризма или артериовенозна малформация Транскатетърна емболизация на мозъчна аневризма или артериовенозна малформация <i>Включва:</i> поставяне на: • спирали • интракраниални: • балони • стентове Катетеризация
Транскатетърна емболизация на кръвоносни съдове	
<i>Включва:</i> прилагане на: • балон • спирали • етанол • желатинова гъба • лепило • пластмасови частици катетеризация	
35321-02	Транскатетърна емболизация на интракраниални артерии, некласифицирани другаде <i>Не включва:</i> ендоваскуларно запушване на мозъчна аневризма или артериовенозна малформация (34512-00 [11])
Транскатетърна емболизация на кръвоносни съдове	
<i>Включва:</i> прилагане на: • балон • спирали • етанол • желатинова гъба • лепило • пластмасови частици катетеризация	
35321-03	Транскатетърна емболизация на кръвоносни съдове, лице и шия
35321-10	Транскатетърна емболизация на други кръвоносни съдове Транскатетърна емболизация на сперматични вени

Други процедури на артерии и вени	
90223-01	Други съдови процедури
Транслуменна балонна ангиопластика	
	<i>Не включва:</i> периферна лазерна ангиопластика (виж блок [758]) такава на коронарни артерии (виж блокове [670] и [671]): • с атеректомия (виж блок [669])
35309-06	Перкутанна транслуменна балонна ангиопластика, един стент <i>Не включва:</i> такава при каротидна артерия (35307-00 [754])
35309-07	Перкутанна транслуменна балонна ангиопластика, много стентове <i>Не включва:</i> такава при каротидна артерия (35307-01 [754])
35307-00	Перкутанна транслуменна ангиопластика на една каротидна артерия, един стент <i>Включва:</i> използване на устройство за емболна протекция
35307-01	Перкутанна транслуменна ангиопластика на една каротидна артерия, много стентове <i>Включва:</i> използване на устройство за емболна протекция
Друга мегаволтовалъчелечение	
▽ 0629	
15600-01	Стереотактичнолъчелечение, фракционирано Стереотактичналъчелечение, фракционирана
96199-08	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, електролит
96199-09	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент Прилагане на фармакологичен агент чрез: • инфузионен порт • Port-A-Cath • резервоар (подкожен) • устройство за съдов достъп • венозен катетър <i>Кодирай също когато е направена:</i> • поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766]) • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920]) <i>Не включва:</i> хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])
96197-09	Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент
1934	Други лабораторни изследвания
92191-00	Полимеразна верижна реакция за доказване на COVID-19
92191-01	Тест за откриване антиген на SARS-CoV-2

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако е извършена една основна оперативна процедура и минимум три различни кодове от различни блокове, насочени към основната диагноза, посочени в Приложение № 21.

Клиничната пътека не може да се завършва само с код 18292-00 Прилагане на невролитик в друг периферен нерв.

Основна процедура 92191-00 или 92191-01 се осъществява при необходимост и се прилага при диагностициране на COVID-19. Тази процедура се извършва при показания и се отчита като допълнителна диагностична процедура, към другите диагностични процедури, посочени във всеки диагностично – лечебен алгоритъм на съответната клинична пътека.

По тази КП НЗОК не заплаща за ендоваскуларно лечение на мозъчен инфаркт (тромбаспирация или механична тромбектомия).

Скъпоструващи медицински изделия за провеждане на лечение

Невростимулатори за спинална и вагусова стимулация	НЗОК не заплаща посочените изделия
Титаниева мрежа	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Костен цимент за краниопластика	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Краниофикс	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Дураген (изкуствена Дура)	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Фибриново лепило	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Диагностично-стимулационни електроди за еднократно приложение	НЗОК не заплаща посочените изделия
Електроди за инвазивна ЕЕГ при пациенти с фармакорезистентна епилепсия	НЗОК не заплаща посочените изделия
Сет за ултразвукова аспирация	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Бургия за трепанация с предпазна система /краниотом/	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Хемостатична матрица	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Невробалонкатетър	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Резорбируема краниопластика	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Сет за външен ликворен дренаж	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Дуропластика	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Агресивен борер за високооборотна конзола	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Комплект електроди за невромониторинг	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Комплект маркери за невронавигация	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Медицински изделия за робот асистирани хирургия	НЗОК не заплаща посочените изделия

4. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Ниво на компетентност за клиничната пътека – от обхвата на медицинската специалност "Неврохирургия", осъществявана на трето ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Неврохирургия".

Изискванията за ниво на компетентност на всички задължителни звена, апаратура и специалисти са в съответствие с изискванията на медицински стандарт „Неврохирургия“.

4а. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположени **на територията му** и имащи договор с НЗОК.

За структури (операционен блок/зали), изпълняващи ендоваскуларна неврохирургия, се изисква наличието на апаратура за видеоконтрол.

Задължителни звена и медицинска апаратура
1. Клиника/отделение по неврохирургия
2. КАИЛ/ОАИЛ
3. Операционен блок/зали – най-малко две зали
4. Клинична лаборатория, с II или III ниво на компетентност, с възможности за извършване на ликворно изследване, КГА, хемостазеология, туморни маркери, хормони
5. Образна диагностика – рентгенов апарат за скопия и графия, С-рамо за периоперативен образен контрол, ангиографски апарат
6. Апаратура за невроендоскопски операции
7. Доплерова сонография на кръвоносни съдове
8. ЕЕГ
9. ЕМГ
10. Кабинет за изследване на евокирани потенциали

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено и чрез договор с друго лечебно заведение на територията на **населеното място**, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. КАТ/МРТ с осигурен 24-часов достъп, вкл. в условията на спешност
2. Патоморфологична лаборатория
3. Имунологична лаборатория
4. Вирусологична лаборатория
5. Микробиологична лаборатория, включително за изследване на анаероби

46. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА И ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ.

Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- за клиника/отделение по неврохирургия - четирима със специалност по неврохирургия;
- лекари със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар/и със специалност по образна диагностика;
- лекар/и със специалност по клинична лаборатория.

Непосредствено преди извършване на процедури с №№ (35412-00, 35321-02), (35321-03, 35321-10), (35309-06, 35309-07, 35307-00, 35307-01), (39800-00), (35412-00, 39812-00, 39806-00) и (39815-00, 34115-00, 34115-01, 34124-00, 34124-01) се изисква консилиум от неврохирург, невролог и лекар по образна диагностика. Решението на консилиума се отразява в медицинската документация на пациента - ИЗ. Процедурите се извършват от лекар със специалност по неврохирургия, притежаващ свидетелство за професионална квалификация за ВСМД „Ендоваскуларна неврохирургия“ (издадено от Ректор на медицински университет).

Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- за клиника/отделение по неврохирургия - четирима със специалност по неврохирургия;
- лекари със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар/и със специалност по образна диагностика;
- лекар/и със специалност по клинична лаборатория.
- лекар/и със специалност по детски болести.

Непосредствено преди извършване на процедури с №№ (35412-00, 35321-02), (35321-03, 35321-10), (35309-06, 35309-07, 35307-00, 35307-01), (39800-00), (35412-00, 39812-00, 39806-00) и (39815-00, 34115-00, 34115-01, 34124-00, 34124-01) се изисква консилиум от неврохирург, невролог и лекар по образна диагностика. Решението на консилиума се отразява в медицинската документация на пациента - ИЗ. Процедурите се извършват от лекар със специалност по неврохирургия, притежаващ свидетелство за професионална квалификация за ВСМД „Ендоваскуларна неврохирургия“ (издадено от Ректор на медицински университет).

При доказано онкологично заболяване пациентът задължително се насочва към Клинична онкологична комисия или Клинична хематологична комисия (съгласно медицински стандарти „Медицинска онкология“ и „Клинична хематология“), осигурена от лечебното заведение чрез договор.

При анамнеза от страна на пациента за алергия, се извършва задължителна консултация с лекар със специалност по анестезиология или клинична алергология.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Минимален обем дейност за клиника/отделение по неврохирургия от III-то ниво на компетентност – **450** операции годишно.

5. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

Дейностите и услугите в обхвата на клиничната пътека се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

5а. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

Диагностика и лечение за пациенти с:

1. мозъчно-съдова болест;
2. краниocereбрални тумори;
3. възпалителни и паразитни заболявания;
4. малформации на ЦНС;
5. епилепсия;
6. болеви синдроми;
7. хиперкинезии.

56. ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

Специфичното лечение при болните с краниocereбрална лезия (КЦЛ) включва комбинирани оперативни и консервативни терапевтични подходи:

- контролиране на интракраниалната хипертензия – оперативно и медикаментозно;
- цялостно или частично отстраняване на лезията;
- имплантиране на мозъчни клапи, дренажи, стимулатори, електроди;
- при коматозно болните се провежда интензивно лечение.

Оперативното лечение се състои във:

- ранно клипсиране на аневризмата;
- късно клипсиране на аневризмата;
- ексцизия на тумор, съдова малформация, евакуация на интракраниален хематом, абсцес, паразитна или друга киста, друга лезия;
- поставяне на вентрикулен дренаж при остра хидроцефалия;
- лигиране на хранеща артерия;
- отстраняване на част от черепните кости и нежизнеспособни мозъчни участъци за облекчаване на повишеното вътречерепно налягане;
- прекъсване на нерви или проводящи системи;
- декомпресия на неврални и съдови структури.

Консервативното лечение (специфично) включва съответен режим и медикаменти:

- физичен и психичен покой и аналгоседация;
- редовна дефекация, осигурявана с подходящ хранителен режим;
- слабителни средства и очистителни клизми;
- системен контрол на артериалното налягане;
- при наличие на епилептични гърчове и след операция се използват съответно подходящи антиконвулсанти;
- противооточни средства;
- антибиотична профилактика;
- при извършване на болезнени манипулации (лумбална пункция, поставяне на ЦВП и др.) - допълнително обезболяване, за да се избегнат транзиторни покачвания на артериалното налягане;

- хиперволемична хемодилуция (с хемодекс, водно-солеви разтвори и др.) в съчетание с артериална хипертензия се прилага при болни с клипсирана аневризма, за да се увеличат мозъчният кръвоток и мозъчното перфузионно налягане и да се подобри хемореологията (да се поддържа хематокрит между 0,33 и 0,38);
- поддържане в норма на кръвната захар, електролитите и кислородната сатурация над 95%;
- при болни с клипсирана аневризма и клинични данни за мозъчна исхемия се препоръчва стойностите на систоличното налягане да са по-високи – до 200 mm Hg (или поддържане му с инотропни субстанции);
- да се следи ЦВН да не надвишава 120 mm, поради опасност от белодробен оток, сърдечна декомпенсация и мозъчен оток – по преценка;
- прилагане на калциеви антагонисти в непрекъсната венозна инфузия чрез перфузор или перорално - по преценка.

Ранното извършване на ангиография и оперативно лечение (клипсиране на аневризмата възможно най-рано) при болни в първа и трета степен от скалата на Hunt & Hess елиминира източника на кървене, а в комбинация с калциеви антагонисти, адекватна хемодилуция и артериална хипертензия се намалява и рискът от късен исхемичен дефицит. Това е единственият правилен подход в острия стадий на САК. При останалите КЦЛ ранното хирургично лечение в моносимптомен стадий и компенсирано състояние е основна предпоставка за благоприятен изход.

Неспецифично лечение на КЦЛ:

- корекция на артериалното налягане – при диастолично налягане над 120 mm Hg и/или систолично налягане над 220 mm Hg;
- корекция на аритмии, сърдечна недостатъчност;
- противооточно лечение;
- обезболяване - аналгетици;
- седация;
- хидратация с водно - солеви разтвори;
- кислородолечение при $SaO_2 < 90\%$;
- инсулин при кръвна захар $>12 \text{ mmol/l}$;
- антипиретици (при фебрилитет);
- антибиотик при инфекция;
- реанимационни мерки при усложнения;
- оротрахеална интубация;
- поставяне на централен венозен път и следене на ЦВН;
- поставяне на назогастрална сонда за хранене;
- провеждане на апаратна вентилация;
- извършване на трахеостомия;
- определяне на кръвна група и кръвопреливане.

Катетеризационният протокол от извършените интервенционални процедури *35412-00; 35321-02; 35321-03; 35321-10; 35309-06; 35309-07; 35307-03; 5307-010 , се подписва от специалист по неврохирургия, притежаващ свидетелство за професионална квалификация за ВСМД „Ендоваскуларна неврохирургия“ (издадено от Ректор на медицински университет).

6. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Постоперативно при неонкологичните заболявания. При онкологичните случаи - след задължително хистологично изследване и патоморфологична диагноза, с определяне на степен на малигненост (стадий на тумора по TNM-класификация).

7. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Медицински критерии за дехоспитализация:

- спокойна оперативна рана;
- стабилизирано соматично и неврологично състояние.

При ендоваскуларно лечение на контролния преглед задължително се извършва образно изследване – КТ или ЯМР.

8. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“*, бл.МЗ – НЗОК №7.

2. ПРЕДОПЕРАТИВНА БОЛНИЧНА ДОКУМЕНТАЦИЯ – включва попълване на лист за *Предоперативна анестезиологична консултация* (Документ №2) и задължителна предоперативна епикриза – документите се оформят съгласно Медицински стандарти *“Анестезия и интензивно лечение”* и *“Хирургия”*.

3. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ЛЕЧЕНИЕТО:

3.1. Документиране на предоперативни дни (в ИЗ).

3.2. Документиране на операцията – изготвяне на оперативен протокол (съобразно Медицински стандарти *“Хирургия”*).

3.3. Документиране на следоперативните дни (в ИЗ).

4. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“*, бл.МЗ – НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

5. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ №.....) – подписва се от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

Към ИЗ се прикрепят и следните документи, ставащи неразделна част от същата:

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Краниocereбралните заболявания включват разнообразни групи:

- краниocereбрални тумори;
- мозъчно-съдови заболявания;
- малформации;
- възпалителни и паразитни;
- епилепсия;
- функционални нарушения (болеви синдроми, хиперкинезии и др.).

Сред социално значимите широко разпространени заболявания в нашата съвременност **мозъчно - съдовите нарушения** заемат основно място.

Рисковите фактори, които довеждат до мозъчни инсулти, са: артериалната хипертония; генерализираната атеросклероза; диабетът; сърдечните пороци; сърдечните аритмии; кръвните заболявания и др. Важно значение имат и рисковите фактори по отношение начина на живот и хранене – наднормено тегло; тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и медикаменти; стресови състояния и др.

Болните със субарахноидни кръвоизливи са между 10-12% от всички мозъчни инсулти. В около 60% от случаите причина за тяхното възникване е разкъсване на патологично разширен мозъчен кръвоносен съд.

Субарахноидният кръвоизлив възниква остро с главоболие, гадене, повръщане със или без парализа на ръка и крак и др.

Онкологичните заболявания включват различни тумори, които се развиват в черепа и главния мозък, водещи до сериозни нарушения на нормалната дейност на главния мозък и съответните структури, при силно повишено вътречерепно налягане; с развитието на общомозъчен или огнищен неврологичен дефицит и свързаните с тях неврологични и други усложнения, мозъчни кръвоизливи в мозъчното вещество.

Рисковите фактори, които довеждат до онкологични заболявания, са: тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и медикаменти; стресови състояния, вредни екзогенни влияния - повишен радиационен фон, бензпирени, тежки метали и др.

Болните с невроонкологични заболявания са между 10-12% от всички онкологични заболявания.

Мозъчният тумор възниква постепенно с главоболие, гадене, повръщане със или без парализа на ръка и крак и др.

Възпалителните и паразитните заболявания са усложнения на други първични локализации и могат да доведат до повишаване на вътречерепното налягане, неврологични разстройства, инвалидизация и т.н.

Епилепсията е хронично заболяване на главния мозък и при наличие на чести пристъпи с медикаментозна резистентност могат да настъпят сериозни нервно-психични смущения, вкл. и смърт. Оперативното лечение може да доведе до прекратяване на пристъпите или значителното им разреждане и облекчаване.

При различните **заболявания с хронична болка или дисфункция на краниални нерви и други мозъчни центрове** болните могат да получат определено и съществено подобрене в резултат на различни неврохирургични вътречерепни процедури.

Малформациите могат да се проявяват в по-късна възраст от детската и да предизвикат също разнообразни неврологични разстройства, често с прогресиращ характер.

Повечето черепно-мозъчни заболявания са спешно състояние, което изисква незабавен преглед от общопрактикуващ лекар или от лекар – специалист, и при установяване на неврологично разстройство е необходимо незабавно да постъпите в болница за диагностично уточняване и съответно лечение, вкл. и хирургично.

Отказът Ви от постъпване в болнично заведение крие риск от неточност в диагнозата и вземане на погрешно решение за лечение. Преди хоспитализацията ще получите копие от формуляра за информация на пациента. Можете да задавате въпросите си и коментирате информацията с ОПЛ, невролог/неврохирург от извънболничната помощ или лекаря от приемния кабинет.

Трябва да сте сигурен, че разбирате смисъла на предоставената Ви информация и че сте осмислили необходимостта от извършване на съответните диагностични и лечебни процедури. Ще получите допълнителна информация преди извършване на всяко изследване, както и преди оперативното лечение. Ако сте съгласен, трябва да подпишете, че разбирате съдържанието на документа и сте съгласен да бъдете приет в болницата и да бъдат извършени съответните процедури.

Ако Вашето състояние е такова, че не позволява да вземете сам решение (при нарушено съзнание), в тези случаи информираното съгласие ще бъде подписано от членове на Вашето семейство.

При деца или възрастни с дефекти (слепота, афазия, глухонемота и др.) информирано съгласие се подписва от родител (настойник) или отговорен роднина или член на семейството.